

Верховний
Суд

Новели цивільного процесу. Проблемні та практичні аспекти

Суддя Верховного Суду
Кандидат юридичних наук, доцент
Сакара Н.Ю.

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система

ЄСІТС – сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та Положенням про порядок функціонування окремих підсистем ЄСІТС процесів діяльності судів, органів та установ в системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовим засідання в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддя, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС (пункт 3 Положення про функціонування окремих підсистем (модулів) ЄСІТС).

Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене рішенням ВРП від 17 серпня 2021 року № 1845/0/15-21

Оголошення надруковане у газеті «Голос України» № 168 (7668) від 04 вересня 2021 року та на сайті Судової влади України.

Статті 14, 33, пункти 15-16 Розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України

Використання інформаційних технологій та забезпечення права на доступ до суду

- ✓ Відмова судів через брак обладнання у прийнятті позовних заяв в електронній формі порушує право на доступ до суду.

(*Lawyer Partners A. S. V. Slovakia*, no. 54252/07, 3274/08, 3377/08/3505/08, 3526/08, 3741/08, 3786/08, 3807/08, 3824/08, 15055/08, 29548/08, 29551/08, 29552/08, 29555/08 and 29557/08, 16 June 2009, § 54-56, ECHR 2009)

- ✓ Будь-які перебої в роботі електронної системи документообігу, внаслідок чого заяви та додані до них додатки не змогли надійти до суду, повинні тлумачитися на користь особи, яка зробила все, що від неї залежало, для належного виконання своїх обов'язків.

(*Heitsch v. Romania*, no. 32015/07, 10 September 2015, § 22-24, *Tence v. Slovenia*, no. 37242/14, 31 May 2016, § 35).

Можливість звернення до суду в електронній формі

- ✓ Учасник справи вправі обрати зручний для нього спосіб звернення до суду як у паперовій формі із скріпленням власноручним підписом, так і шляхом надсилання заяви (позовної заяви, скарги) в електронному вигляді через систему «Електронний суд» із використанням власного електронного цифрового підпису без необхідності подання паперового примірника (*Постанова ВС від 16 червня 2021 року у справі № 629/794/19*).
- ✓ Альтернативою звернення учасників справи до суду із скаргами та іншими визначеними законом процесуальними документами, оформленими в паперовій формі та підписаними безпосередньо учасником справи або його представником, є звернення з процесуальними документами в електронній формі з обов'язковим їх скріпленням власним електронним підписом учасника справи та подання такого документу шляхом направлення на офіційну адресу відповідного суду (*Постанова ВС від 30 березня 2021 року у справі № 530/544/16-ц*).
- ✓ Якщо подана на офіційну електронну адресу суду заява (позовна заява, скарга) не містить електронного цифрового підпису, а, як приклад, на ній наявний відсканований підпис особи, що її подає, то вона вважається такою, що не відповідає вимогам ЦПК України, та у разі не усунення цього недоліку підлягає поверненню (*Постанова ВС від 26 травня 2021 року у справі № 565/195/19*).
- ✓ Не є тотожними за часовими вимірами поняття «підписання електронним цифровим підписом» та «перевірка електронного цифрового підпису». При вирішенні питання щодо дотримання строків звернення суди мають враховувати саме час підписання документів електронним цифровим підписом (*Постанова ВС від 09 червня 2021 року у справі № 755/10972/19*).
- ✓ Тотожні вимоги пред'являються й до відзиву, поданого в електронній формі, який має бути підписаний за допомогою електронного цифрового підпису (*Постанова ВС від 03 лютого 2021 року у справі № 295/12247/19*), а також інших заяв, клопотань, заперечень (*Постанова ВС від 22 квітня 2020 року у справі № 360/1789/17*).

Оформлення додатків до позовних заяв, заяв, скарг, що подаються в електронній формі

- ✓ Електронне доручення, яке можливо надати за допомогою підсистеми «Електронний суд», видається за наявності у відповідної особи довірителя та його представника особистих електронних кабінетів у підсистемі «Електронний суд», що передбачає наявність у таких осіб електронного цифрового підпису. Електронне доручення видається лише за умови його підписання електронним ключем довірителем за допомогою алгоритмів, визначених у підсистемі «Електронний суд». Надалі таке електронне доручення автоматично додається до позовної заяви, яка подана представником від імені довірителя через підсистему «Електронний суд», при цьому у користувачів відсутня можливість будь-яким чином впливати на зміст та вигляд такого електронного доручення, тобто воно формується підсистемою «Електронний суд» самостійно, відповідно до обраного обсягу повноважень представника. У зв'язку з наведеним суди у випадку отримання пакету документів, сформованих підсистемою «Електронний суд», не мають права вимагати від особи додаткового надання паперового примірника такої довіреності або іншого документа, що посвідчує повноваження представника, за наявності належним чином оформленого електронного доручення (*Постанова ВС від 08 вересня 2021 у справі № 486/259/21*).
- ✓ Відсутні підстави вимагати додавання до електронних примірників документів їх копій (*Постанова ВС від 29 липня 2020 року у справі № 629/740/19; Постанова ВС від 21 квітня 2021 року у справі № 204/8756/20*).
- ✓ У разі якщо заява, позовна заява, скарга подається до суду в паперовій формі, то направлення її копії іншим учасникам справи в електронній формі не відповідає вимогам ЦПК України (*Постанова ВС від 06 жовтня 2021 року у справі № 761/14537/15-ц*).

Участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції

Відеоконференція – телекомунікаційна технологія інтерактивної взаємодії двох або більше віддалених учасників судового провадження з можливістю обміну аудіо-та відеоінформацією в реальному часі

Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи

Стаття 212 ЦПК України

Процесуальні особливості розгляду справи з використанням відеоконференції

- ✓ Оскільки сторони не позбавлені можливості скористатися своїм правом на участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, то їх посилання на неможливість явки до суду через запобігання поширенню корона вірусної хвороби (COVID-19) та необхідність відкладення розгляду справи є необґрунтованими (*Постанова ВС від 30 серпня 2021 року у справі № 761/26633/17; Постанова ВС від 19 травня 2021 року у справі № 607/5675/18; Постанова ВС від 29 березня 2021 року у справі № 638/12564/17*).
- ✓ Якщо особа не пізніше п'яти днів до судового засідання подасть заяву у вигляді окремого процесуального документа про участь у режимі відеоконференції поза межами приміщення суду, направивши її копію іншим учасникам справи, або включить таке клопотання до змісту іншої заяви, що подається до суду, то у разі її нерозгляду або безпідставної відмови у задоволенні розгляд справи судом буде відбуватися з порушенням вимог рівноправності сторін (*Постанова ВС від 09 червня 2021 року у справі № 521/14321/19*).
- ✓ Порушення строків подання заяви про розгляд справи в режимі відеоконференції, встановлених в частині 2 статті 212 ЦПК України, є підставою для відмови у її задоволенні (*Постанова ВС від 27 травня 2021 року у справі № 752/17491/17; Постанова ВС від 20 березня 2020 року у справі № 184/1401/16-ц*).
- ✓ Копія ухвали про задоволення заяви сторони про участь в судовому засіданні в режимі відеоконференції в обов'язковому порядку має направлятися учасникам справи. Її невручення є підставою для відкладення розгляду справи, оскільки в матеріалах справи будуть відсутні відомості про вручення судової повістки їй, відповідно, учасник справи буде вважатися таким, що не повідомлений належним чином про час та місце розгляду справи (*Постанова ВС від 14 квітня 2021 року у справі № 343/1397/19; постанова ВС від 11 березня 2021 року у справі № 803/12/20*).
- ✓ Суд має уважно слідкувати за заявами та клопотаннями, які заявляються учасниками справи, й своєчасно їх розглядати. Як приклад, невирішення заяви про відвід судді свідчить про те, що розгляд відбувався неповноважним складом суду (*Постанова ВС від 27 травня 2020 року у справі № 2-18/11*).

Поняття електронних доказів

Електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (в тому числі текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі інтернет) (частина перша статті 100 ЦПК України).

Вимоги, що пред'являються до електронних доказів:

- належність (стаття 77 ЦПК України);
- допустимість (стаття 78 ЦПК України);
- достовірність (стаття 79 ЦПК України);
- достатність (стаття 80 ЦПК України).

Подання електронних доказів

Електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, засвідченій електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронний цифровий підпис». Законом може бути передбачено інший порядок засвідчення електронної копії електронного доказу.

Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених у порядку, передбаченому законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом.

Учасник справи, який подає копію електронного доказу, повинен зазначити про наявність у нього або іншої особи оригіналу електронного доказу.

Якщо подано копію (паперову копію) електронного доказу, суд за клопотанням учасника справи або з власної ініціативи може витребувати у відповідної особи оригінал електронного доказу. Якщо оригінал електронного доказу не подано, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу, такий доказ не береться судом до уваги (частини друга – п'ята статті 100 ЦПК України).

«Форми» електронних доказів

Учасник справи на обґрунтування своїх вимог і заперечень має право подати суду електронний доказ в таких формах: 1) оригінал; 2) електронна копія, засвідчена електронним цифровим підписом; 3) паперова копія, посвідчена в порядку, передбаченому законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом, однак є однією з форм, у якій учасник справи має право подати електронний доказ (частина третя статті 96 ГПК України), який, в свою чергу, є засобом встановлення даних, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи (пункт 1 частини другої статті 73 ГПК України). Таким чином подання електронного доказу в паперовій копії саме по собі не робить такий доказ недопустимим. Суд може не взяти до уваги копію (паперову копію) електронного доказу, у випадку якщо оригінал електронного доказу не поданий, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу (*Постанова ВС від 19 січня 2021 року у справі № 922/51/20*).

Оригінал електронного доказу

Електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Склад та порядок розміщення обов'язкових реквізитів електронних документів визначається законодавством. Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною (Стаття 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»).

Оригіналом електронного документа вважається електронний примірник документа з обов'язковими реквізитами, у тому числі з електронним підписом автора або підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги". У разі надсилання електронного документа кільком адресатам або його зберігання на кількох електронних носіях інформації кожний з електронних примірників вважається оригіналом електронного документа (частини перша, друга статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»).

«...Судом першої інстанції встановлено та підтверджено матеріалами дисциплінарного провадження, що ОСОБА_4 записала розмову з позивачем за допомогою мобільного телефону та виклала її в мережу Інтернет. Вважаємо, що фактично оригінал аудіозапису розмови між ОСОБА_1 та ОСОБА_4 міститься на мобільному телефоні ОСОБА_4 , а долучений до справи повний аудіозапис вказаної розмови не є копією в розумінні статті 99 КАС України...» *(Окрема думка суддів ВП ВС у справі № 9901/644/18).*

Засвідчення електронних доказів

Чинним законодавством не визначено порядку засвідчення електронних доказів, зокрема поданих у паперових копіях, ураховуючи також те, що деякі з таких доказів (відео-, звукозаписи) не можуть бути відображені у паперовому виді. Водночас відповідно до частини 2 статті 97 ГПК України за клопотанням особи, яка надала суду оригінал електронного доказу на матеріальному носії, суд повертає такий матеріальний носій, на якому міститься оригінал доказу, цій особі після дослідження вказаного електронного доказу, якщо це можливо без шкоди для розгляду справи, або після набрання чинності судовим рішенням, а в матеріалах справи залишається засвідчена суддею копія електронного доказу або витяг з нього. Отже, системний аналіз положень зазначеної статті дає підстави для висновку, що копії електронних доказів може засвідчувати безпосередньо суддя, але після дослідження оригіналу електронного доказу (*Постанова ВС від 23 вересня 2021 року у справі № 910/17662/19*).

Роздруківка електронного листування

Роздруківка електронного листування не може вважатись електронним документом (копією електронного документа) в розумінні положень частини першої статті 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», тобто не може вважатися доказом, бо не містить електронного підпису, який є обов'язковим реквізитом електронного документа, оскільки у такому разі неможливо ідентифікувати відправника повідомлення і зміст такого документа не захищений від внесення правок і викривлення (*Постанова ВС від 11 червня 2019 року у справі № 904/2882/18, від 24 вересня 2019 року у справі № 922/1151/18, від 28 грудня 2019 року у справі № 922/788/19, від 16 березня 2020 року у справі № 910/1162/19*).

Роздруківки інтернет-сторінок (веб-сторінок)

Посилаючись у спростування доводів апеляційних скарг на те, що факт здійснення публікації відповідного змісту підтверджується роздруківкою із веб-сайту, суд апеляційної інстанції не звернув уваги на те, що згідно з положеннями глави 5 «Докази» розділу I «Загальні положення» ЦПК України у редакції Кодексу, чинній на час розгляду справи апеляційним судом, роздруківки Інтернет-сторінок (веб-сторінок), які є паперовим відображенням електронного документа, самі по собі не можуть бути доказом у справі. Такі роздруківки визнаються доказом у разі, якщо вони виготовлені, видані і засвідчені власником відповідного Інтернет-ресурсу або провайдером, тобто набувають статусу письмового доказу. Веб-сторінки є електронними документами, які фізично не можуть надаватися суду, однак вони можуть містити відомості про обставини, які мають значення для справи, тому суд може провести огляд і дослідження таких документів у місці їх знаходження (на відповідному Інтернет-ресурсі за вказаним стороною справи посиланням) з фіксацією таких процесуальних дій у протоколі. Суди першої і апеляційної інстанцій не перевіряли наявність за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_2 статті із назвою «ІНФОРМАЦІЯ_5», тобто не встановили з належних і допустимих доказів факт поширення ОСОБА_2 оспорюваної інформації, що є обов'язковим при вирішенні справи про захист честі, гідності і ділової репутації (*Постанова ВС від 07 липня 2021 року у справі № 587/2051/18*).

Представник ТОВ «ТБ «Азовмашпром» в судовому засіданні зазначала, що веб-сайт ІНФОРМАЦІЯ_4 не належить товариству, ТОВ «ТБ «Азовмашпром» не відомо хто є власником цього сайту та хто саме наповнює його інформацією, тому такі скріншоти не можуть бути належними доказами, які підтверджують незаконне використання торговельної марки, та наявності інформації на цих сайтах. Отже, представник відповідача ТОВ «ТБ «Азовмашпром» поставила під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу електронного доказу, у зв'язку із чим суд апеляційної інстанції повинен був дослідити оригінал цього доказу (*Постанова ВС від 13 січня 2021 року у справі № 264/949/19*).

Фіксація змісту веб-сторінок

Порядок надання послуг з видачі звітів за результатами проведеної фіксації і дослідження змісту веб-сторінок у мережі Інтернет та довідок з відомостями про власників веб-сайтів/реєстрантів доменних імен або інформацією про їх встановлення, затверджений Директором об'єднання підприємств «Український мережевий інформаційний центр» 11 січня 2021 року.

Відеозаписи передач, отримані через мережу інтернет

2 підходи:

- У підтвердження факту поширення у телевізійному етері спірної інформації відеофайли, отримані позивачем шляхом їх копіювання з мережі Інтернет, та які містять відеозапис усієї передачі, можуть бути належними та допустимими доказами поширення спірної інформації у справі у разі, якщо відповідач не спростує факту поширення ним цієї інформації, зокрема не доведе того, що спірний відеозапис передачі не транслювався ним у телевізійному етері, зміст наданого позивачем суду відеозапису не відповідає змісту запису передачі, що транслювалася відповідачем у телеетері, наданий позивачем запис є сфальшованим тощо (*Постанова ВС від 09 вересня 2020 року у справі № 759/6513/17; Постанова ВС від 20 червня 2019 року у справі № 404/1691/16-ц, Постанова ВС від 19 листопада 2020 року у справі № 757/58702/17-ц; Постанова ВС 18 березня 2021 року у справі № 905/2137/19*);
- Надані позивачами суду відеозаписи телепередач, отримані ними самостійно з мережі Інтернет, є належними та допустимими доказами у справі (*Постанова від 08 травня 2019 року у справі № 761/37180/17; Постанова від 02 липня 2020 року у справі № 761/36287/17; Постанова від 21 жовтня 2020 року у справі № 761/39429/14-ц*).

Ухвалою ВС від 02 вересня 2021 року справу № 905/902/20 передано на розгляд ВП ВС.

Скрін-шоти повідомлень з телефону та планшету, роздруківки з viber

На підтвердження заявлених вимог ОСОБА_1 надала скрін-шоти повідомлень з телефону та планшету, роздруківки з Viber, які суд першої інстанції, з яким погодився апеляційний суд, вважав належними та допустимими доказами, які досліджені судами у їх сукупності та яким надана належна правова оцінка (*Постанова ВС від 13 липня 2020 року у справі № 753/10840/19*).

Оцінка електронних доказів

Місцевим судом, на виконання вимог частини п'ятої статті 100 ЦПК України, обґрунтовано не було взято до уваги надані відповідачем паперові копії електронного доказу – знімків екрана монітора, у зв'язку із неподанням їх оригіналів та поставлення позивачем під сумнів відповідність таких копій оригіналу (*Постанова ВС від 21 березня 2019 року у справі № 568/879/17*).

Не є порушенням норм процесуального права не дослідження оригіналу електронного доказу за наявності в матеріалах справи паперових копій цих доказів та за відсутності обґрунтованих сумнівів у їх відповідності оригіналу (*Постанова ВС від 28 квітня 2021 року у справі № 234/7160/20, від 18 червня 2021 року у справі № 234/8079/20*).

Витяг з внутрішньої системи електронного документообігу відповідача не може вважатися належним доказом, який відповідач може подати на підтвердження відправлення ним листа-повідомлення позивачу, з огляду на те, що такий витяг не підтверджує для відповідача факт відправлення кореспонденції, зокрема передачі листа оператору поштового зв'язку у певну дату, не містить штрих-коду листа (*Постанова ВС від 25 серпня 2020 року у справі № 917/1061/19*).

Достатність доказів та стандарт доказування

При оцінці доказів достатності доказів діють спеціальні правила - стандарти доказування, якими має керуватися суд при вирішенні справи. За стандартом достатності, якщо сторона не подала достатньо доказів для підтвердження певної обставини, то суд робить висновок про її недоведеність. Стандарти доказування є важливим елементом принципу змагальності, який в адміністративному судочинстві урівноважується принципом офіційного з'ясування всіх обставин у справі, зокрема щодо виявлення та витребування доказів з власної ініціативи.

У цій справі суди попередніх інстанцій, не надавши оцінки доводам позивача в частині неналежності та недостовірності доказів, на підставі яких відповідачем встановлено склад дисциплінарного проступку, не вчинили жодних дій, направлених на встановлення фактичних обставин справи у цій частині, не витребували та не дослідили першоджерела означених похідних скріншотів та не зазначили підстав, з яких визнали останні належними та достовірними доказами вини позивача у допущенні дисциплінарного проступку (*Постанова ВС від 14 вересня 2021 року у справі № 640/20599/19*).

Витребування оригіналів електронних доказів

В силу приписів частин третьої та п'ятої статті 96 ГПК України праву учасника справи подати до суду паперову копію електронного доказу відповідає право суду витребувати у відповідної особи оригінал електронного доказу з власної ініціативи, зокрема, у випадку, якщо суд ставить під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу. При цьому невзяття судом до уваги паперової копії оригіналу електронного доказу є процесуальним наслідком саме неподання оригіналу електронного доказу на вимогу суду (а не неподання його разом із позовом чи відзивом на нього).

Відповідно, добросовісно реалізуючи право на подання електронного доказу в його паперовій копії, учасник справи, виходячи з принципу правової визначеності, може розраховувати на відповідні процесуальні дії суду, у випадку виникнення у нього (суду) сумнівів щодо відповідності поданої паперової копії оригіналу, включаючи і право учасника справи, у разі відсутності у нього можливості подати доказ, який витребує суд, або відсутності можливості подати такий доказ у встановлені строки, повідомити про це суд із зазначенням причин протягом п'яти днів з дня вручення ухвали про витребування таких доказів (частини восьма, десята статті 81 ГПК України).

Частиною четвертою статті 74 ГПК України встановлено, що суд не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи, крім витребування доказів судом у випадку, коли він має сумніви у добросовісному здійсненні учасниками справи їхніх процесуальних прав або виконанні обов'язків щодо доказів.

Проте, в порушення наведених приписів процесуального законодавства, місцевий господарський суд не витребував у позивача оригіналу електронного доказу, у зв'язку з чим передчасним є невзяття судом до уваги поданого доказу в його паперовій копії та висновок суду про недоведеність позивачем обставин (факту) укладання кредитного договору (*Постанова ВС від 02 липня 2020 року у справі № 922/2315/19*).

Використання Єдиного державного реєстру судових рішень

- ✓ Тексти судових рішень, за загальним правилом, після їх проголошення є відкритими для безоплатного цілодобового доступу на офіційному веб-порталі судової влади України та підлягають оприлюдненню в електронній формі не пізніше дня після їх виготовлення і підписання, у зв'язку з чим їх паперові примірники не потрібно додавати до заяв, клопотань, заперечень й, відповідно, суд не повинен вирішувати питання про їх долучення до матеріалів справи (*Постанова ВС від 29 червня 2021 року у справі № 753/20537/18*), хоча може посилатися на обставини, встановлені ними навіть якщо про це не зазначаються учасники справи (*Постанова ВС від 24.06.2021 року у справі № 640/10263/19*).
- ✓ Дата оприлюднення судових рішень в Єдиному державному реєстрі судових рішень може враховуватися судами, наприклад, при вирішенні питання щодо можливості виходу за межі доводів касаційної скарги. (*Постанова ВС від 01 вересня 2021 року у справі № 761/24136/15-ц*).
- ✓ У випадку, якщо при направленні судового рішення до Єдиного державного реєстру судових рішень, останнє було підписано суддею, який вже не має повноважень, то наявні підстави для скасування такого судового рішення як ухваленого неповноважним складом суду, навіть якщо при безпосередньому проголошенні судового рішення у такого судді були повноваження (*Постанова ВС від 27 серпня 2020 року у справі № 522/7898/17*).

Надсилання копій судових рішень учасникам справи

Згідно з підпунктами 15.1, 15.14 пункту 15 частини першої Розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України до дня початку функціонування ЄСІТС подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій формі; суд вручає судові рішення в паперовій формі. У пункті 16 Розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України зазначено, що справи, розгляд яких розпочато та не закінчено за матеріалами у паперовій формі до початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі - ЄСІТС), продовжують розглядатися за матеріалами у паперовій формі, тому у разі відсутності в матеріалах справи клопотання про направлення судових рішень лише в електронній формі на офіційну електронну адресу, паперові примірники останніх повинні надсилатися на поштові адреси, зазначені в документах, поданих до суду (*Постанова ВС від 28.07.2021 року у справі № 756/18099/13-ц; Постанова ВС від 24.06.2021 року у справі № 369/13653/18; Постанова ВС від 14.04.2021 року у справі № 205/1129/19*).

Верховний
Суд

Дякую за увагу!